

ABSTRAKT

Název práce: Zadlužování a územní samospráva

Autor práce: Bc. Vlastimil Jirouš

Autor se v diplomové práci zabývá zadlužením územních samosprávných celků, tedy obcí a krajů, a regulací jejich zadlužování. Regulaci zadlužování člení na regulaci zadlužování ex ante, která působí jako prevence předlužení, a regulaci ex post, která stanovuje postup pro řešení předlužení územních samosprávných celků

Dluhy územních samosprávných celků v ČR postupně rostou. I přesto, že většinu dluhů tvoří dluhy velkých měst, jsou svými dluhy nejvíce ohroženy obce do 1000 obyvatel. Hlavní příčinou rostoucího zadlužení územní samosprávy jsou investice do infrastruktury. Většinu dluhů územních samosprávných celků tvoří závazky ze smluv o úvěru. Nejčastějšími věřiteli jsou pak banky.

Autor se zamýšlí nad vhodností zavedení regulace zadlužování územních samosprávných celků z hlediska věcného i z hlediska ústavněprávního. Shledává, že tato regulace je do jisté míry nutná a z ústavního hlediska také možná.

Současnou právní úpravu regulace zadlužování ex ante v ČR charakterizuje jako kusou a kazuistickou. Vývoj zadluženosti obcí a krajů je na stavu právní úpravy prakticky nezávislý. Naopak právní úpravu regulace zadlužování ex post v ČR neexistuje vůbec. Obce a kraje tak nemají stanoven žádný postup, s jehož pomocí by mohly řešit své předlužení.

Autor navrhuje, aby zákonodárce věnoval při změnách právní úpravy regulace zadlužování ex ante větší pozornost roli věřitelů, kteří jsou sami schopni posoudit hospodářskou situaci potenciálního dlužníka. K čerpání návratných zdrojů by pak nebyl vyžadován souhlas státních orgánů. Nutné je také zavedení výčtu majetku, ke kterému není možné zřídit zástavní právo.

V případě regulace ex post by bylo vhodné přijmout zvláštní zákon, který by upravoval postup obdobný řešení úpadku podle insolvenčního zákona, ale zároveň by

zohledňoval specifika obcí a krajů. Nejvhodnějším způsobem řešení úpadku by bylo oddlužení.

Práce je psána podle právní úpravy platné k 1. listopadu 2013.

Klíčová slova: územní samosprávné celky, zadlužování, regulace zadlužování